

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ YAYINLARI
YAYIN NO: 28

DİŞ HEKİMLİĞİNDE HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZLER

Prof. Dr. Mutahhar ULUSOY

Ankara Üniversitesi
DİŞ Hekimliği Fakültesi
Protetik DİŞ Tedavisi Anabilim Dalı
ÖĐretim Üyesi

Prof. Dr. A. Kevser AYDIN

Ankara Üniversitesi
DİŞ Hekimliği Fakültesi
Protetik DİŞ Tedavisi Anabilim Dalı
ÖĐretim Üyesi

CİLT I

3. Baskı

ANKARA • 2010

-Tutucu ve kaide plağı arasında oynak eklemi bulunan ve dik yönde serbest hareket imkânı veren kuvvet kırıcılar	123
-Tutucu ve kaide plağı arasında esnek bağlantısı bulunan düzenekler	124
-Esnek ana bağlayıcı düzenekler	125
-Esnek hassas tutucu düzenekler	127
B) 1- HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ PLANLAMASI	133
-Temel planlama özellikleri	137
2- SINIFLARA GÖRE PLANLAMA ÖZELLİKLERİ	138
-Kennedy I. Sınıf	138
-Kennedy II. Sınıf	143
-Kennedy III. Sınıf	158
-Kennedy IV. Sınıf	166
Kaynaklar	180
6. BÖLÜM - BÖLÜMLÜ PROZLER YÖNÜNDEN OKLUZYON	187
-Mandibula'nın kas hareketleri	189
-Spee ve Kompansasyon Eğrileri	190
-Christensen Olayı	190
-Alt Çenenin temel pozisyonları	192
-Alt çene hareketleri	195
-Balanslı artikülasyon	200
-Balanslı artikülasyon'un prensipleri	201
-Kondiler rehberlik	201
-Okluzal düzlem	201
-Kesici rehberliği	201
-Tüberkül açısı	202
-Kompansasyon Eğrisi	204
-Farklı okluzal durumlarda stomatognatik dokularda ortaya çıkan patolojik reaksiyonlar	205
Kaynaklar	209
7. BÖLÜM - ARTİKÜLATÖRLER VE SINIFLANDIRILMALARI	211
-Tarihçe	212
-Artikülatörlerin Sınıflandırılmaları	214
Kaynaklar	217
8. BÖLÜM - DIŞ HEKİMLİĞİNDE MODEL KAVRAMI	219
-Model türleri	219
-Model elde edilmesi	220
-Bölümlü protez modellerinin elde edilmesi	221
Kaynaklar	224
9. BÖLÜM - GEÇİCİ KAİDE PLAĞI VE MUM DUVARLAR	225
-Akrilik bölümlü protezlerde kaide plağı	225
-İskelet bölümlü protezlerde kaide plağı	228
-Mum duvarlar	229
Kaynaklar	230

GEÇİCİ KAİDE PLAĞI VE MUM DUVARLAR

Kaide Plağı

Kaide plakları esasen protezlerin yapım aşamasında kullanılan geçici kaide plakları ile bitmiş protezlerdeki daimi kaide plakları olmak üzere iki çeşittir. Bunlardan geçici kaide plakları termoplastik materyal veya soğuk akrilikten yapılabildiği halde, daimi olanlar ya tamamen sıcak akrilikten veya metal ya da bu ikisinin bileşiminden ibaret olabilirler.

Geçici kaide plakları üzerlerine yerleştirilen mum şablonlar yardımı ile hastaların okluzal ilişki tesbiti, diş dizimi sonrası dişli prova yapılması ve bu taslakların muflaya nakli işlemlerinde kullanılırlar. Gerek geçici ve gerekse daimi kaide plakları kapladıkları maksimum fizyolojik alanlar bakımından benzer yapıdadırlar. Daimi kaide plakları bundan sonraki bölümde (Bölümlü Protezlerin Yapısal Unsurları) kaide kısmında ele alınacaktır.

Kaide plağının sınırları: Klasik bölümlü protezlerde ağızda mevcut doğal diş sayısı ne kadar az ise, kaide plağı o kadar geniş olur. Ancak destek dişler sağlam değillerse doku deste-

ğine gereksinme duyulacağı için, kaide plağı yine geniş olarak hazırlanır.

a) *Kaide plağının dişeti-mukoza sınırı (refleksiyon sınırı) ile olan ilişkisi.* Dişeti mukoza sınırına kadar ulaşan kaide plağının kenarları, çevre dokularının serbest hareketlerini kısıtlamayacak kadar uzun, kesitleri damla biçiminde ve içeri hava girmemesi için dokuları biraz bastırarak şekilde olmalıdır. Kaide plağı, yanak ve dil fenulum'ları dışarıda kalacak şekilde çentikli olarak hazırlanmalıdır.

b) *Kaide plağının postdam sahası ve retromolar kabartı ile olan ilişkisi.* Kaide plağının üst çenede arka tarafta postdam bölgesine kadar uzandığı olgularda kaide plağı, dokuları biraz bastırarak ve arkadan protez kaide plağının altına hava girmeyecek şekilde düzenlenir. Bu amaçla hasta ağızda dokuların reziliens miktarı kontrol edilerek ana model buna uygun olarak kazınır.

Fizyolojik olarak damağın titreşim hattı, yumuşak damağın hareket eden ve edemeyen kısmının birleşim yeridir. Genellikle üst protezin arka sınırının en azından titreşim hattı'na kadar uzaması ya da çoğu olgularda pro-